

De karke is lös - 2014

'Schilderkunst in Oost Nederland'

Zomerexpositie in de NH Kerk te Geesteren (Gld)

Evenals in voorgaande jaren, was u ook deze zomer weer hartelijk welkom in de NH Kerk te Geesteren.

Iedere woensdag in de maanden juli en augustus, kon u hier een bijzondere expositie bezoeken. Ditmaal was gekozen voor het thema:

‘Schilderkunst in Oost Nederland’

*Een van de kunstenaars,
de schilder H.E. Knaake (1863 – 1948)*

De Hervormde kerk in Geesteren, een rijksmonument

Dat Geesteren als kerkdorp al in de vroege middeleeuwen bestond, blijkt uit de lijst van bezittingen van Graaf Hendrich van Dalen, Heer van Diepenheim. In deze lijst, die stamt uit het jaar 1188, komen namen voor van de boerderijen in de zogeheten

‘Parrochia Ghesterne’.

De kerk zou zijn gesticht door een der Heren van Borculo, met hulp van Graaf Otto van Dalen. Volgens akten uit het jaar 1672, was de kerk gewijd aan St. Christophorus. Het fraaie wandkleed dat boven de consistorie hangt, beeldt uit hoe (volgens de legende) Christophorus het Christuskind over de rivier draagt.

Door de eenvoud van de architectuur en de lange geschiedenis, is het kerkgebouw als monument zeer de moeite waard. Zowel de vroeg-gotische gewelven als het orgel zijn prachtig om te bezichtigen. Evenals het oude torenuurwerk en de grafsteen uit 1650.

Verbinding tussen heden en verleden

*Alle geëxposeerde kunstenaars werkten in het oosten van Nederland.
Vooral het landschap in de Achterhoek en Twente en het landelijke leven van vroeger vormden
geliefde onderwerpen voor deze schilders.*

*Een bekende Oost-Nederlandse schilder was Albert Wessels (1938 – 2010) uit Rijssen.
Een van zijn kunstwerken kreeg een ereplaats in de kerk 'Onder de Toren'. Het prachtige
schilderij, opgesteld direct bij de entree, draagt als titel:*

'Thuiskomst van de Oudejaars Jacht in Gelselaar'

*Dit schilderij is een goed voorbeeld, hoe op deze expositie historie en kunst samen komen.
Bij vele bezoekers riep de tentoonstelling in ieder geval weer mooie nostalgische
herinneringen op.....*

'Onder de Toren'

'Thuiskomst van de Oudejaars Jacht in Gelselaar' - A. Wessels (1938 – 2010)

Albert Wessels (1938 – 2010)

De kunstenaar Wessels, woonde en werkte te Rijssen. Hij was autodidact, maar heeft wel een periode les gehad van de Almelose kunstenares Janny Brugman-de Vries.

Hij schilderde veel natuurtaferelen en oud-testamentische voorstellingen (hij was een bekend illustrator van religieuze boeken).

Wessels had exposities o.a. in Jeruzalem , via zijn vriend Ehud Olmert (burgemeester van Jerusalem en later premier van Israël).

'Boom in moeraslandschap bij Zelhem' - W.L. Bouwmeester (1874 – 1939)

Willem Laurens Bouwmeester (1874 – 1939)

Bouwmeester is geboren in Zelhem. Hij was leraar aardrijkskunde en geschiedenis, onder andere in Doetinchem. Hij vormde zichzelf als kunstenaar.

Heeft o.a. veel rijdende treinen geschilderd. Deze werken hangen in het Spoorwegmuseum te Utrecht.

'Zicht op Geesteren' - J.H. Bäumer (1870 – 1919)

Johan Ernst Bäumer (1870 – 1919)

Heeft onder andere van 1901 – 1902 in Rijssen gewerkt. Hij schilderde ondermeer dorpsgezichten; zo ook ons dorp Geesteren (Gelderland).

Als schilder nam hij wel de vrijheid om vanwege een mooiere compositie bijvoorbeeld de huizen anders neer te zetten.

Dit schilderij is vervaardigd omstreeks 1906. De Koem en boerderij Hoefman van de familie Reurslag zijn duidelijk te zien. Het kippenhok en de molen staan er nog net zo!

'Koeien in de wei' - H.C.C. Bogman (1861 – 1921)

H.C.C. Bogman (1861 – 1921)

Een Haagse koeienschilder.

Hij trok af en toe het land in en schilderde dan vaak koeien in de wei.

Hopelijk dat we de koeien nog veel en lang in het weiland mogen zien

'Too't Sunt Jaopik wodden, sloog de boer den zich in de rogge' - B.H. Bolink (1876 – 1950)

Bert Henri Bolink (1876 – 1950)

*Bolink was schilder, tekenaar en illustrator, voornamelijk werkzaam te Enschede.
Hij was lid van de Twentsche Kunstkring.*

Hij schilderde landschappen, dorpsgezichten en boerentaferelen in de 19^e eeuwse traditie.

'Koeien op een droog hoekje' - G.J. Bos (1860 – 1943)

'Koeien in wei, met melker die aan komt lopen' - G.J. Bos Jr. (1860 – 1943)

'Koeien in wei bij sloot' - G.J. Bos Jr. (1860 – 1943)

'Dorpsgezicht Lichtenvoorde' - G.J. Bos Jr. (1860 – 1943)

'De laatste gang over het kerkenpad naar het kerkhof'

Een boer, met zeis op de nek, brengt de laatste eer

- niet gesigneerd (G.J. Bos Jr.?)

Gerard J. Bos Jr. (1860 – 1943)

*Heeft op vele plaatsen gewerkt, onder andere in Aalten, Lichtenvoorde,
Diepenheim en Zutphen. Hij werkte in de trant van de Haagse School.
Hij heeft zijn opleiding gevolgd in Antwerpen, met een beurs van Koning Willem III.*

*Hij leerde het schildersvak aanvankelijk van zijn vader, de prentkunstenaar
Jan Wzn. Bos (1832 – 1897). Zelf maakte hij ook vele etsen.
Hij was gespecialiseerd in landschappen, dieren en dorpsgezichten.*

'Vrouw op landweg' - G. Derksen (1870 – 1920)

'Poldervaart met landweg' - G. Derksen (1870 – 1920)

-aquarel-

Gijsbertus Derksen (1870 – 1920)

Een Zelhemse schilder. Hij schilderde landschappen en portretten.

'Dorpsstraat Geesteren' – Willemien Derksen-Simmelink

De Dorpsstraat met de smederij van Pietje Landgraaf (" 't Roessing")

‘Boerensloot in de buurt van Geesteren’ - Willemien Derksen-Simmelink (geb. 1939)

'Vrouw voert ganzen aan de Berkel' - Willemien Derksen-Simmelink (geb. 1939)

Willemien Derksen – Simmelink (geb. 1939)

Een amateur schilderes, geboren in 1939 te Neede en nu wonende te Geesteren. Van jongsafaan was ze al bezig met tekenen en kleuren. Na een druk gezin en zakenleven had zij tijd om haar oude wens in vervulling te laten gaan en ging ze schilderlessen volgen.

Eerst werkte ze met olieverf, later met aquarel en uiteindelijk ging ze over op acryl. Ze heeft verschillende genres geschilderd. De natuur blijft wel haar inspiratiebron. Voor Willemien is ieder doek weer een uitdaging.

Website:

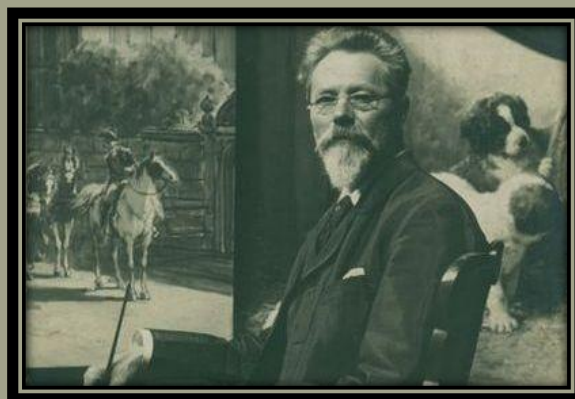
<http://willemienderksen.nl/home.php>

'Pony's aan de IJssel bij Brummen - O. Eerelman (1839 – 1926)

Otto Eerelman (1839 – 1926)

Geboren in Groningen. Heeft ook in Arnhem gewerkt. Hij schilderde genre-stukken (tafereeltjes uit het dagelijkse leven). Daarnaast schilderde hij vooral paarden en honden.

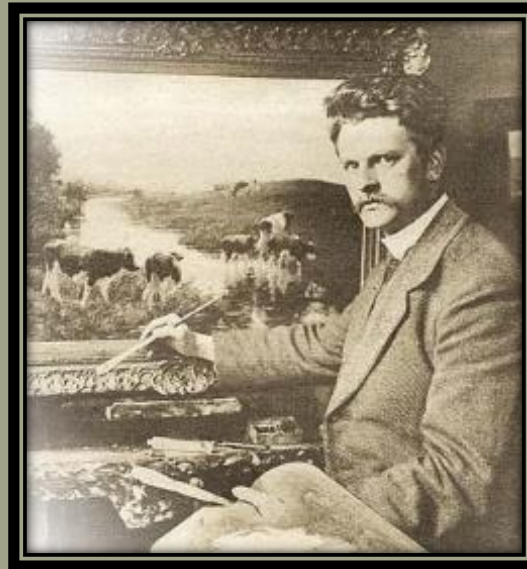

'Koeien bij een sloot' - F. Engel (1892 – 1958)

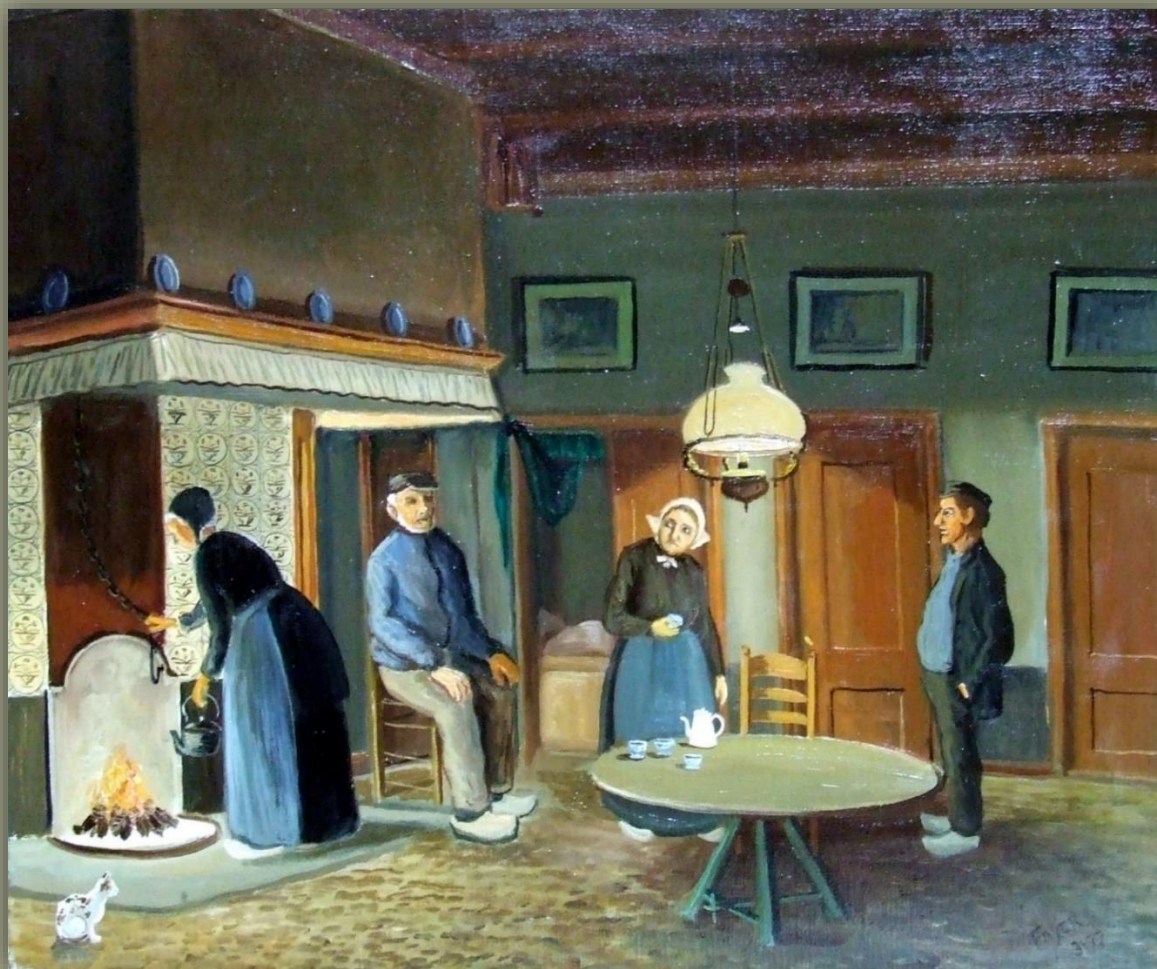
Freek Engel (1892 – 1958)

Engel heeft onder andere gewoond in Markelo en is overleden in Zutphen. Hij schilderde landschappen à la Willem Maris, vanwie hij les heeft gehad.

‘Huisbezoek van dominee en ouderling’ - B. J. Faijer (1903 – 1979)

'Het meer-generatie gezin' (zoals ook in de Achterhoek voorkwam) - B. J. Faijer (1903 – 1979)

Bernard Jaspers Faijer (1903 – 1979)

Hij was boer in Vriezenveen. Hij was altijd al geïnteresseerd in muziek, streekgeschiedenis en tekenen.

Op het moment dat zijn zoon Jan zich ging ontwikkelen in het tekenen, begon Bernard op zijn 42ste met schilderen.

Hij bracht vooral de Sallandse geschiedenis en cultuur in beeld. Hij heeft over allerlei onderwerpen mooie schilderijen gemaakt.

'Boer met rondgaande ploeg poseert voor de schilder'

J.H. Geerlings (1859 – 1939)

Jacob Hendrik Geerlings (1859 – 1939)

Werd geboren in Laag Keppel en heeft lang gewerkt in Rheden en Arnhem. Hij heeft veel over militaire oefeningen te velde geschilderd.

'Lente landschap aan een beekje' - A.M. Gorter (1866 – 1933)

Beek en moerasven bij Vorden - A.M. Gorter (1866 – 1933)

Arnold Marc Gorter (1866 – 1933)

*Deze kunstenaar heeft veel geschilderd in Twente, de Achterhoek (m.n. Vorden),
de Vechtstreek en Drenthe.*

Hij was leermeester van onder andere Koningin Wilhelmina.

'Bloeiende boom voor boerderij' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Brem plukken bij Vels, kinderen van Knaake' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Geiten bij schuur' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Boer met paard hout aan het verzamelen' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Boerderij bij Zelhem' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Kudde schapen met heide bij ven' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Schapenkop studie' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Boerderij bij Zelhem in de sneeuw' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Geit voor oud boerderijtje' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

'Ossenwagen met hooi, paard en ruiter' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

-aquarel

'Rogge aan de gast' - H.E. Knaake (1863 – 1948)

-aquarel-

Herman Eduard Knaake (1863 – 1948)

*Een bekende Zelhemse kunstschilder. Hij is als huisschilder begonnen.
Maakte ook studiereizen naar het buitenland, zoals Duitsland, Frankrijk en Italië.
Hij schilderde voornamelijk landschappen, maar ook stadsgezichten en portretten.*

*Om een schilderij te maken, maakte hij vaak eerst voorstudies. Dat deed hij ook
voordat hij bijvoorbeeld een kudde schapen schilderde. Het afgebeelde schilderij van
de schapenkoppen was zo'n voorstudie.*

*Een schaapskudde die naar je toekomt (de koppen) is veel moeilijker te schilderen dan
een kudde die van je af loopt (de konten). Daarom waren de schilderijen met een
afgaande kudde goedkoper dan die met een tegemoetkomende kudde!*

'Meisje, overvallen door een paar ganzen' - C. Koppenol (1865 – 1946)

(Mogelijk geschilderd te Gelselaar)

'Vrouw met kinderen in Achterhoekse keuken' - A. Lehmann (1876 – 1956)

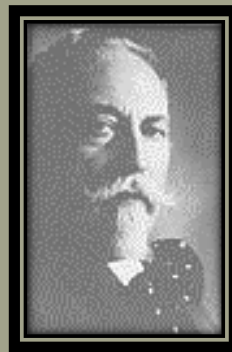
Cornelis “Kees” Koppenol (1865 – 1946) en Anna Lehmann (1876 – 1956)

*Zij woonden en werkten in Den Haag en na hun huwelijk sinds 1910 te Nunspeet.
Beiden waren lid van de Haagse Kunstkring en gaven les aan de Academie.*

*Anna Lehmann woonde en werkte vóór haar huwelijk een tijd lang te Gorssel. Zij
schilderde veel dorpsgezichten*

*Kees Koppenol schilderde o.a. landelijke taferelen met ganzenhoedsters, wat hem
de bijnaam ‘De Ganzenschilder’, bezorgde.*

*Hij schilderde allerlei genres: landschappen, stadsgezichten, interieurs en stillevens.
Naast kunstschilder was hij ook illustrator van boeken, lithograaf en plateelschilder.*

'Vrouw bij plaggenhutwoning, met geiten' - Fedor van Kregten (1871-1937)

Herder met schapen bij schaapskooi' - Fedor van Kregten (1871 – 1931)

'Vrouw brengt geit naar stal' - Jaap van Kregten (1878 – 1967)

Fedor van Kregten (1871 – 1931)

Fedor van Kregten werd geboren in Drente te Diever. Hij was autodidact en verliet voor de schilderkunst zijn onderwijzers-loopbaan.

Een groot deel van zijn leven, vanaf 1906, woonde en werkte hij in de buurtschap Notter bij Wierden. Later schilderde hij ook in Den Haag waar hij behoorde tot de tweede generatie van de Haagse School.

*Zijn broer **Jaap van Kregten** was ook kunstschilder.*

Fedor van Kregten liet zich hoofdzakelijk inspireren door de natuur. Hij schilderde veel karakteristieke Twentse landschappen met vee. Hij at en sliep zelfs bij de dieren om hun bouw te doorgronden en de sfeer in de stal te proeven. Zijn schilderijen kenmerken zich door een heel bijzondere lichtval.

In 1925 maakte hij een grote reis naar Noord Afrika en Spanje, waar hij ook Arabische taferelen schilderde. Zijn stijl veranderde en zijn palet werd licht en helder.

Een Stichting in Wierden geeft bekendheid aan zijn werk: www.fedorvankregten.nl

'Twents keuterboerderijtje met kippen en boerin' - G.C. Krol (1882– 1950)

'Twentse boerderij met koeien en kippen, in herfsttooi' - G.C. Krol (1882 – 1950)

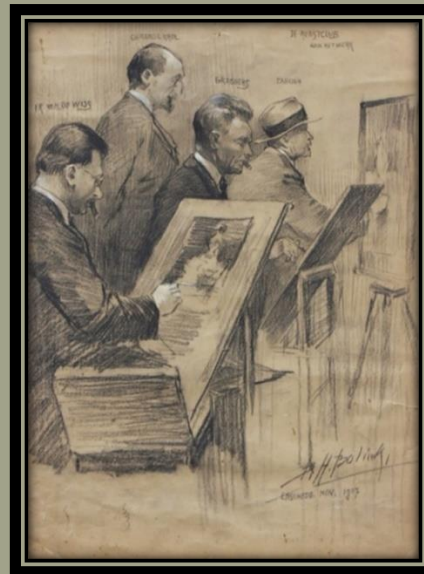

'Buurse ven bij avondlicht, te Haaksbergen' - G.C. Krol (1882 – 1950)

Gerard Cornelis Krol (1882 – 1950)

*Geboren te Rotterdam. Vanaf 1910 woonde en werkte hij te Enschede.
Hij schilderde vnl. landschappen, stillevens en figuren, in de trant van de Haagse School.*

Hij behoorde tot de Twentse Kunstkring, waarvan hij tevens bestuurslid was.

'Kippen tafereeltje' - W. Lammers (1857 – 1913)

(De 'Kippenschilder van Aalten')

Wilhelm Albertus Lammers (1857 – 1913)

Als kunstschilder was hij autodidact. Werkte in Aalten en omgeving. Hij was gespecialiseerd in taferelen met pluimvee.

'Koeien in de grupstal, beginnend van oud naar jong' - August le Gras (1864 – 1915)

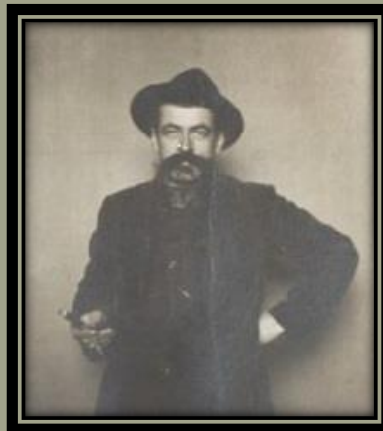
August le Gras (ook: Legras) (1864 – 1915)

Kunstschilder behorend tot de Larense School. Woonde en werkte in het Gooi maar trok ook naar andere plaatsen in het land.

Hij schilderde en tekende graag dieren, maar ook portretten en landschappen. Hij voelde zich vooral aangetrokken tot heidevelden en duistere koeienstallen met mooi invallend romantisch licht.

Zo schilderde hij ook deze koeienstal, zoals die veel in het Oosten van Nederland voorkwam.

Later reisde hij door Afrika, waar hij vele schetsen maakte die later, terug in Laren, werden uitgewerkt.

'Bosje naast oude kerkhof Geesteren' – P. te Lintum (1909 – 1985)

'Schuur in bos' - P. te Lintum (1909 – 1985)

Het 'Möllenhuske' op de Sproakelbarg te Geesteren

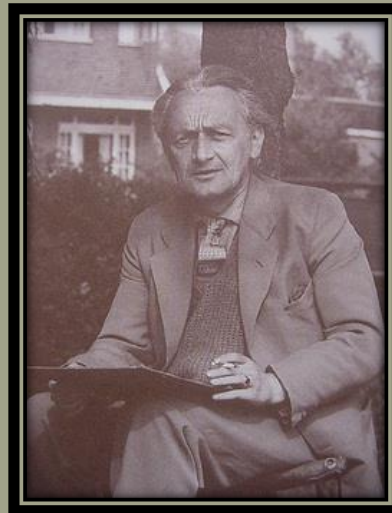
'Piepermolen bij Rekken' - P. te Lintum (1909 – 1985)

Piet te Lintum (1909 – 1985)

Hij woonde in Aalten. Hij schilderde veel in de natuur. Met zijn “plof”- bromfiets ging hij erop uit om op die manier inspiratie op te doen.

Tevens was hij een verdienstelijk portretschilder. Menig society liet zichzelf of de kinderen door hem afbeelden.

Over hem is een mooie kunstbiografie uitgegeven: “Wat ik te zeggen heb.”

'Boerderij aan landweggetje' - J. Meinen (1909 – 1990)

Jan Meinen (1909 – 1990)

Werd in Aalten geboren en was sinds 1926 werkzaam in Doetinchem. Meinen tekende en schilderde vooral in de natuur.

'Schapen, geiten en kippen in één hok' - L. Plas (1828 – 1888)

(Zoals dat vroeger veel voorkwam)

Louwerencius Plas (1828 – 1888)

Een veeschilder, die vaak vee in stallen schilderde.

'Ploegende boer, bezig met het ontginnen van onland' - E. Rabbers (1875 – 1967)

'Jongvee op grupstal, met kippen' - E. Rabbers (1875 – 1967)

Evert Rabbers (1875 – 1967)

Evert Rabbers was een Twentse schilder, die woonde en werkte in Enschede.

Hij behoorde tot de Twentse Kunstkring.

Hij schilderde het Twentse landschap, maar daarnaast ook stillevens, portretten, bloemen en fruitmarkten.

Minister Beernink was destijds een groot liefhebber van E. Rabbers.

'Landschap bij de Needse Berg' - J. ter Reehorst (1901 – 1985)

John ter Reehorst (1901 – 1985)

Ter Reehorst is geboren in Amsterdam en een typisch voorbeeld van: 'twaalf ambachten, dertien ongelukken'. Hij besloot uiteindelijk om schilder te worden. Hij is autodidact. Hij ging steeds abstracter schilderen. De kleurstelling vond hij belangrijk. Hij vestigde zich in 1940 in Lochhuizen bij Neede.

'Reeën in landschap' - H. Roosink (1961)

'Vos en konijnen in herfstlandschap' - H. Roosink (1961)

'Sprong reeën in winterlandschap' - H. Roosink (1961)

'Koeien in de wei' - H. Roosink (1961)

Henk Roosink (1961)

Geboren in Rijssen. Volgde zijn opleiding aan de Christelijke Kunstacademie te Kampen.

Roosink is zowel schilder als beeldhouwer. Hij schildert voornamelijk dieren in het landschap ('Life Art')

'Landschap met koeien en knotwilg' - G. Stegeman (1858 – 1940)

'Wassen van de was in de Berkel' - G. Stegeman (1858 – 1940)

'Bleken van de was op een grasveld' - G. Stegeman (1858 – 1940)

'Man met paard op de IJsselkade' - G. Stegeman (1858 – 1940)

'Paard van een voerman aan de IJsselkade in Arnhem' - G. Stegeman (1858 – 1940)

'Papavers aan de Linge' - G. Stegeman (1858 – 1940)

Gert Stegeman (1858 – 1940)

Geboren in Aalten. Hij heeft later ook in Arnhem gewerkt. Stegeman heeft veel landschappen geschilderd, vaak ook met vee.

'Boerderijtje met ruiter en vrouw' - J. Thus (1864 – 1954)

Jan Thus (1864 – 1954)

*Geboren in Wijnbergen bij Doetinchem. Thus was een huisschilder en boerde een beetje.
Maar vooral was hij kunstschilder.
Hij schilderde boerderijtjes, landschappen en portretten.*

'Paarden voor de rondgaande ploeg' - Klaas van Vliet (1841 – 1917)

Klaas van Vliet (1841 – 1917)

Deze Noord Hollandse schilder schilderde op meerdere plaatsen in het land. In 1875 had hij een tentoonstelling in Arnhem.

Hij schilderde en tekende voornamelijk landschappen, veelal met paarden.

'Stadsgezicht Borculo' – W. Witjens (1884 – 1962)

'Gezicht op Geesteren 1931' - Naar een schilderij van Willem Witjens

Willem Witjens (1884 – 1962)

*Hij heeft lang te Nederweert in de Bommelerwaard gewoond. Witjens schilderde veel landschappen en dorpsgezichten.
Zo ook het 'Stadsgezicht Borculo': de watermolen met de kerk op de achtergrond.*

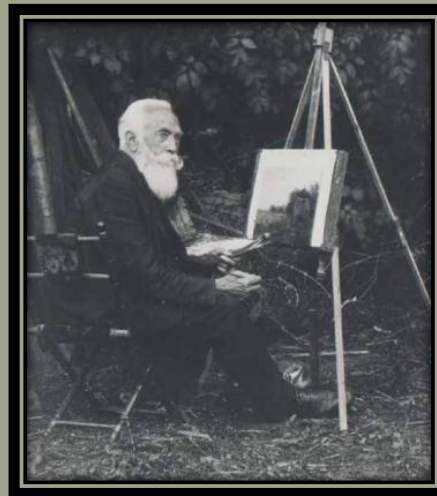

'Eendjes in bosbeekje' - H.W. van der Worp (1849 – 1941)

Herman Willem van der Worp (1849 – 1941)

Hij werd geboren te Zutphen. Op latere leeftijd verhuisde hij naar Delden. Hij schilderde vooral landschappen en bosgezichten.

Hij heeft honderden schilderijen gemaakt in zijn lange, werkzame leven.

'Boerderij bij de kerk van Geesteren' - door: H.W. van der Worp?

(Wie méér weet over dit schilderij en de kunstenaar: graag doorgeven aan dhr. Bisperink)

Woord van dank

De schilderijen op de expositie 'Schilderkunst in Oost Nederland', waren afkomstig uit de kunstcollectie van dhr. Bisperink.

Veel dank aan dhr. Bisperink, die de schilderijen belangeloos beschikbaar stelde voor deze mooie tentoonstelling!

Verder willen wij iedereen hartelijk danken, die zich vrijwillig inzette om deze zomerexpositie in Geesteren weer te laten slagen!

Expositie coördinator:	Gerry Geels, namens het Kerkbestuur
Schilderijen:	Collectie Bisperink
Fotoreportage:	Mirjam Thier

Tot ziens - Weerkomm'n - volgend jaar!